

**UCHWAŁA NR XXIX/219/2021
RADY GMINY GRANOWO**

z dnia 29 listopada 2021 r.

w sprawie przyjęcia "Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w gminie Granowo na lata 2022-2024"

Na podstawie art.7 ust.1, pkt 1 i art.48 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018r., poz.1510), Rada Gminy Granowo uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w gminie Granowo na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Granowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Stefan Bielawski

Załącznik
do Uchwały Nr XXIX/219/2021
Rady Gminy Granowo
z dnia 29.11.2021r.

GRANOWO

PROGRAM

PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV W GMINIE GRANOWO

na lata 2022 - 2024

Granowo, listopad 2021 r.

I. Opis problemu zdrowotnego i uzasadnienie wprowadzenia programu polityki zdrowotnej.

I.1 Wstęp

Gmina Granowo w latach 2019 -2021 uczestniczyła w realizacji projektu w ramach profilaktyki zdrowotnej polegającym na powszechnym szczepieniu przeciw wirusowi HPV. Niniejszy program jest kontynuacją programu zdrowotnego pn. „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV na lata 2019 – 2021, przyjętego uchwałą nr II/13/2018 Rady Gminy Granowo z dnia 17 grudnia 2018 r.

Tak jak poprzedni, opracowany został w oparciu o „Schemat programu zdrowotnego”, zalecanego do stosowania przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w Warszawie nr 170/2018 z dnia 21 sierpnia 2018 r.

Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Zdrowia określoną w piśmie z dnia 21.08.2018 r. znak BP.421.170.2018.TN, opiniowaniu przez Agencję nie podlegają projekty programów, będące kontynuacją programów realizowanych w poprzednim okresie.

W poprzednim programie kampanią edukacyjną zostały objęte dzieci urodzone w latach 2005 – 2007 oraz ich rodzice, opiekunowie prawni, wychowawcy oraz nauczyciele a szczepieniami dziewczęta urodzone w latach 2005 -2007.

Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym możliwe jest poprzez stosowanie odpowiedniej profilaktyki, a także poprzez podejmowanie wszelkich działań i środków w celu przeciwdziałania czynnikom ryzyka wywołującym wiele chorób, w tym nowotworów.

I.2 Problem zdrowotny:

Wirusy HPV, czyli wirusy brodawczaka ludzkiego, są szeroko rozpowszechnione w populacji ludzkiej. W Polsce, w każdym roku odnotowuje się wysoką liczbę zachorowań na raka szyjki macicy, a także bardzo wysoką śmiertelność w tej grupie chorych. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), na całym świecie wirusem HPV zakażonych jest 10-20% osób w wieku 15-49 lat, w tym niemal 40% kobiet poniżej 25 roku życia. Łatwość jaką zakażają skórę i błonę śluzową narządów płciowych sprawia, że infekcje HPV są obecnie najczęstszymi chorobami przenoszonymi drogą płciową na świecie.

Do zakażeń HPV dochodzi przez kontakt seksualny, najczęściej w początkowym okresie rozpoczęcia aktywności seksualnej. Rozwojowi raka szyjki macicy sprzyja ryzykowne zachowanie seksualne – wczesne rozpoczęcie życia seksualnego, duża liczba partnerów oraz niski poziom higieny osobistej, palenie tytoniu, antykoncepcja hormonalna oraz duża liczba przebytych porodów.

I.3 Epidemiologia

Zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego HPV stanowi istotny problem epidemiologiczny i kliniczny na całym świecie. Wirus ten odgrywa bardzo istotną rolę w powstawaniu raka szyjki macicy i jest również jedną z częstszych przyczyn rozwoju raka sromu. Na raka szyjki macicy zapada co roku na świecie około pół miliona nowych osób i z tej liczby ok. 3/5 umiera. Pod względem zachorowalności i umieralności na choroby nowotworowe Polska zajmuje czołowe miejsce wśród krajów Unii Europejskiej. W Polsce rocznie około 3 000 kobiet dowiaduje się, że ma raka szyjki macicy, a połowa z nich umiera, ponieważ choroba została wykryta zbyt późno. Rak szyjki macicy powoduje wysoką śmiertelność, ale też pozostawia liczne następstwa, w szczególności prowadzące do:

- niezdolności do samodzielnej egzystencji
- niezdolności do pracy
- obniżenia jakości życia

Z uwagi na skalę problemu Gmina Granowo realizuje program szczepień profilaktycznych przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego od 2009 roku.

I.4 *Populacja podlegająca jednostce samorządu terytorialnego i kwalifikująca się do objęcia programem.*

Odbiorcami „Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Granowo na lata 2022 – 2023 są:

a/ uczestnicy programu:

- mieszkańcy Gminy Granowo,
- osoby zamieszkałe na terenie gminy.
- dziewczęta w wieku 13 lat oraz ich rodzice, którzy uczestniczyć będą w zajęciach edukacyjnych przeprowadzanych w placówkach oświatowych,
- dziewczęta w wieku 13 lat, objęte szczepieniami ochronnymi przeciwko wirusowi HPV.

b/ Szczepienia wykonane będą zgodnie z obowiązującą procedurą tj.

- dostarczona zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na wykonanie cyklu szczepień.
- badania lekarskie,
- podanie 2 dawek szczepionki w schemacie 0 – 6 miesięcy.

I.5 *Dostępne, finansowane ze środków publicznych świadczenia opieki zdrowotnej.*

Proponowane szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego nie są powszechnie finansowane ze środków publicznych. Wzorem lat ubiegłych program HPV będzie w całości finansowany ze środków z budżetu gminy Granowo.

I.6 *Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu.*

Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów szyjki macicy w ramach badań przesiewowych prowadzony jest w Polsce od 2004. Istotnym problemem jest niska częstotliwość zgłaszania się na takie badania.

Za potrzebą wdrożenia programu zdrowotnego w gminie, przemawiają następujące aspekty:

- docelowe zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu nowotworów złośliwych,
- brak powszechnej dostępności do szczepionek przeciwko zakażeniom HPV z powodu nie finansowania tych szczepień ze środków publicznych,
- zwiększenie wśród kobiet i mężczyzn, dziewcząt i chłopców wiedzy i świadomości na temat zagrożenia chorobami nowotworowymi.

Działania w ramach programu przyczynią się do zmniejszenia liczby zachorowań na raka szyjki macicy wśród szczepionych dziewcząt, a spotkania edukacyjne będą miały korzystny wpływ zwiększenie świadomości dotyczących czynników ryzyka zachorowalności.

Wprowadzenie programu szczepień przeciwko wirusowi HPV, w gminie Granowo zwiększy dostępność do skutecznej szczepionki i może przyczynić się do poprawy zdrowia lokalnej społeczności.

II. Cele programu.

II.1 *Cel główny:*

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości zdrowotnej w zakresie możliwości zapobiegania i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy. Zmniejszenia liczby zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet, poprzez prowadzenie edukacji zdrowotnej oraz wykonywanie szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego w populacji 13 - letnich

dziewczynek będących mieszkankami Gminy Granowo. Objęcie programem 100% populacji dziewcząt gminy Granowo z roczników: 2008, 2009, 2010.

Podobnymi działaniami planuje się objęcie kolejnych roczników w zależności od możliwości finansowych gminy. Działanie ma charakter długoterminowy.

II.2 Cele szczegółowe:

- Zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości rodziców oraz młodzieży szkolnej obojga płci w zakresie ryzykownych zachowań oraz chorób przenoszonych drogą płciową, w tym zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego.
- Zapoznanie rodziców z działaniem szczepionki przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego oraz uzyskanie zgody rodziców / opiekunów prawnych / na wykonanie całego cyklu szczepień.
- Objęcie profilaktyką zdrowotną poprzez szczepienie populacji dziewcząt w 13 roku życia.
- Upowszechnienie wśród młodzieży nawyku systematycznego wykonywania badań profilaktycznych w kierunku wczesnego wykrywania chorób nowotworowych.

II.3 Oczekiwane efekty:

- Zwiększenie wykrywalności chorób nowotworowych we wczesnym stadium poprzez upowszechnienie wykonywania przesiewowych badań cytologicznych.
- Zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej profilaktycznych badań cytologicznych,
- Zmniejszenie zachorowalności na raka szyjki macicy w perspektywie wieloletniej wśród kobiet z Gminy Granowo.
- Zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat ryzykownych zachowań oraz chorób przenoszonych drogą płciową,
- Zaszczepienie jak największej grupy dziewcząt między 13 a 14 rokiem życia.

II.4 Mierniki efektywności odpowiadające celom programu.

- Liczba dziewcząt w wieku 13 lat, zamieszkująca na terenie Gminy Granowo.
- Liczba odbiorców przeprowadzonej edukacji zdrowotnej tj. rodziców, dziewcząt i chłopców.
- Liczba dziewcząt objętych programem szczepień
- Liczba przyjętych oświadczeń o wyrażeniu zgody na zaszczepienie dziecka.
- Liczba dziewcząt zaszczepionych w ramach programu.
- Liczba dziewcząt, których nie zaszczepiono z powodu przeciwwskazań zdrowotnych.
- Zwiększenie liczby kobiet zgłaszających się na badania cytologiczne.
- Liczba rozpropagowanych materiałów informacyjnych na temat szczepień, raka szyjki macicy, zakażeń HPV ryzykownych zachowań i profilaktyki.

III. Adresaci programu / populacja programu /

III.1 Oszacowanie populacji, której włączenie do programu jest możliwe.

Adresatami programu profilaktycznego w danym roku kalendarzowym będą dziewczęta w wieku 13 lat zamieszkałe na terenie Gminy Granowo, które będą miały brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia. Liczbę dziewcząt objętych programem ustalono w oparciu o dane będące w posiadaniu Urzędu Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności w gminie Granowo. Populacja dziewcząt w wieku 13 lat kwalifikujących się do szczepień w poszczególnych latach programu wynosi:

2022 r.	-	35 dziewcząt
2023 r.	-	43 dziewczęta
2024 r.	-	28 dziewcząt

Edukacja zdrowotna skierowana będzie zarówno do dziewczynek, jak i chłopców w wieku 13 lat oraz do ich rodziców i opiekunów prawnych.

III.2 Tryb zapraszania do programu.

Program realizowany jest na terenie gminy Granowo.

Realizacja programu zostanie poprzedzona przekazaniem informacji do szkół oraz zaproszeń skierowanych do rodziców na spotkania z zakresu edukacji zdrowotnej.

W szkołach podstawowych na terenie gminy Granowo uczennicom, które ukończyły 13 lat będą rozdawane oświadczenia dla rodziców o przystąpieniu do Programu.

Zwrot pisemnych oświadczeń od rodziców o wyrażeniu zgody lub /nie wyrażeniu zgody/ na szczepienie córki skompletują wychowawcy klas i prześlą do Urzędu Gminy Granowo.

IV. Organizacja programu.

IV.1 Części składowe, etapy i działania organizacyjne

- Wybór realizatora programu.
- Przeprowadzenie wśród uczestników programu spotkań edukacyjnych,
- Uzyskanie pisemnej zgody od rodziców lub opiekunów prawnych na szczepienie dziewcząt przeciwko wirusowi HPV.
- Przeprowadzenie kwalifikacji lekarskiej do szczepień ochronnych,
- Wykonanie szczepień ochronnych zgodnie z zaleceniami producenta zakupionej szczepionki.
- Monitoring realizacji programu.

Wzorem lat ubiegłych dziewczynkom w wieku 13 lat, które zakwalifikowały się do szczepienia, będzie podana szczepionka dziewięciowalentna w dwóch dawkach o schemacie 0 i 6 miesięcy.

IV.2 Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników

- Wiek dziewcząt 13 lat / jeden rocznik w danym roku kalendarzowym /
- Miejsce zamieszkania na terenie Gminy Granowo
- Brak przeciwwskazań lekarskich do zaszczepienia
- Pisemna zgoda rodziców /opiekunów prawnych/ dziecka na szczepienie.

IV.3 Zasady udzielania świadczeń w ramach programu

Badania lekarskie, które kwalifikują do szczepienia oraz szczepienia będą wykonywane w Przychodni Lekarza Rodzinnego „ALMUS” w Granowie. Świadczenie w postaci wykonania szczepienia przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego otrzyma każda dziewczynka spełniająca warunki programu oraz zakwalifikowana do programu.

IV.4 Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

Oferowane szczepienie przeciw HPV nie jest uwzględnione w kalendarzu obowiązkowych szczepień uczniów, ale jest w grupie szczepień zalecanych, nie finansowanych ze środków publicznych. Program zapewnia wybranej populacji mieszkańców dostęp do bezpłatnych szczepień, które będą w pełni finansowane z budżetu Gminy Granowo.

IV.5 Sposób zakończenia udziału w programie i możliwość kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych przez uczestników programu, jeżeli istnieją wskazania

Organizator dopuszcza zakończenie programu na każdym jego etapie na życzenie rodzica lub opiekuna prawnego dziecka. Za pełne uczestnictwo uznaje się przyjęcie całego cyklu szczepień w przyjętym schemacie dwóch dawek.

Możliwość kontynuacji programu uzależniona będzie od ewentualnych zgód rodziców dziewcząt oraz możliwości finansowych Gminy.

IV.6 Bezpieczeństwo planowanych interwencji

Program realizowany jest pod nadzorem lekarzy.

IV.7 Kompetencje / warunki niezbędne do realizacji programu /

Szczepienia realizowane będą przez Przychodnię Lekarza Rodzinnego „ALMUS” w Granowie.

Wykonanie szczepienia poprzedzone będzie badaniem lekarskim kwalifikacyjnym w celu wykluczenia przeciwwskazań. Szczepienia będą przeprowadzone przez pielęgniarkę posiadającą uprawnienia w zakresie szczepień ochronnych.

IV.8 Dowody skuteczności planowanych działań

Realizację programu podjęto na podstawie rekomendacji specjalistów w sprawie pierwotnej profilaktyki raka szyjki macicy, stanowiska Światowej Organizacji Zdrowia oraz zaleceń Ministerstwa Zdrowia. Długotrwałe badania kliniczne wykazały wysoką skuteczność szczepionki dziewięciowalentnej w profilaktyce raka szyjki macicy.

Szczepienia zapobiegają również rozwojowi nowotworów: raka pochwy, sromu, odbytu i innych okolic oraz eliminuje ryzyko uporczywych brodawek płciowych.

Wszelkie zalecenia kliniczne rekomendują szczepienia przeciw wirusowi HPV, jako profilaktykę pierwotną, podkreślając jednocześnie, że najbardziej skuteczne byłoby szczepienie jeszcze przed ekspozycją na HPV podczas kontaktu seksualnego.

Szczepionka przeciw HPV nie wyeliminuje w pełni zachorowań na raka szyjki macicy, ale może radykalnie zmniejszyć zachorowalność.

V. Koszty

V.1 Szacunkowy koszt jednostkowy oraz koszt całkowity realizacji Programu w poszczególnych latach:

Rok 2022	– 341,25 zł (1 dawka) x 2 = 682,50 zł	x 35 dziewczynek	= 23.887,50 zł
Rok 2023	– 341,25 zł (1 dawka) x 2 = 682,50 zł	x 43 dziewczynki	= 29.347,50 zł
Rok 2024	– 341,25 zł (1 dawka) x 2 = 682,50 zł	x 28 dziewczynek	= 19.110,00 zł

Szacunkowy koszt jednostkowy:	koszt 1 dawki	-	341,25 zł
	koszt 1 szczepionki	-	682,50 zł

Szacunkowy koszt akcji promocyjno – edukacyjnej wyniesie ok. 1.100,00 zł w każdym

V.2 Planowane koszty całkowite:

Rzeczywiste koszty realizacji programu w trakcie jego obowiązywania, szacowane będą na podstawie faktycznie zaszczepionej liczby dziewcząt w danym roczniku, jak również obowiązujących w danym roku cen szczepionki przeciwko **HPV**, z uwzględnieniem kosztów organizacyjnych ustalonych przez realizatora programu.

V.3 Źródła finansowania

Program w całości będzie finansowany z budżetu Gminy Granowo.

V.4 Argumenty przemawiające za tym, że wykorzystanie dostępnych zasobów jest optymalne.

Udowodniono, że szczepienie profilaktyczne całej populacji zmniejsza ryzyko zachorowań na raka szyjki macicy oraz zapobiega zmianom przednowotworowym, których diagnostyka i leczenie pochłania duże środki finansowe.

VI. Monitorowanie i ewaluacja.

Realizacja programu będzie monitorowana przez Urząd Gminy Granowo poprzez analizę:

- działalności informacyjnej,
- szczepień ochronnych,
- sprawozdań z realizacji szczepień złożonych przez realizatora.

VI.1 Ocena zgłaszalności do programu.

W ocenie programu uwzględnione zostaną następujące elementy:

1. Ocenę zgłaszalności do programu poprzez liczbę dziewcząt uczestniczących w Programie.
2. Ocenę efektywności programu poprzez liczbę dziewcząt objętych szczepieniami.
3. Stopień osiągnięcia celu, określony procentowo /liczba zadeklarowanych i liczba zaszczepionych/.
4. Ocenę jakości świadczeń.
5. Opinia odbiorców o programie.

W ocenie programu uwzględnione zostaną następujące wskaźniki:

1. Liczba uczestników programu.
2. Liczba uczestników objętych programem.
3. Stopień osiągnięcia celu, określony procentowo.
4. Opinia odbiorców o programie.

VII. Okres realizacji programu.

Program będzie realizowany w latach 2022 – 2024.

Przewodniczący Rady Gminy

Stefan Bielawski

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XXIX/219/2021
Rady Gminy Granowo
z dnia 29 listopada 2021r.

**w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV
w gminie Granowo na lata 2022-2024”**

Gmina Granowo program szczepień przeciwko zakażeniom wirusa brodawczaka ludzkiego HPV prowadzi od 2009 r. Programy szczepień opracowywane są w systemie kilkuletnim. Opracowany projekt programu na lata 2021-2024 jest kontynuacją realizowanego dotychczas programu pn. „Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego w gminie Granowo na lata 2019-2021”.

Podobnie jak w poprzedniej edycji programem zostaną objęte dziewczynki 13-letnie, które zamieszkują na terenie gminy Granowo. Proponuje się zaszczepienie dostępną na rynku farmaceutycznym szczepionką dziewięciowalentną w systemie dwudawkowym. W ramach Programu, nie dokonuje się wyboru jego realizatora, gdyż szczepienia wykonywane są w Przychodni Lekarza Rodzinnego „Almus”, która jest jedyną przychodnią na terenie gminy Granowo. Szczepienia wykonywane są bezpłatnie, w ramach zawartego porozumienia.

Wójt Gminy Granowo

inż. Zbigniew Kaczmarek